

Bijlage 2. Onderzoek luchtkwaliteit

B2.1. Toetsingskader

Wet milieubeheer luchtkwaliteitseisen

De Wet milieubeheer luchtkwaliteitseisen (ook wel Wet luchtkwaliteit genoemd, Wlk) bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk langs wegen vooral de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde¹⁾) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. Op 1 augustus 2009 is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) in werking getreden. Het NSL is goedgekeurd door de Europese Commissie waardoor Nederland uitstel heeft gekregen van de grenswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof. De grenswaarden van de laatstgenoemde stoffen zijn in tabel B2.1 weergegeven. Andere stoffen uit de Wlk hebben een beperkte invloed op de luchtkwaliteit bij wegen en worden daarom bij deze toetsing buiten beschouwing gelaten. De grenswaarden gelden voor de buitenlucht, met uitzondering van een werkplek in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet.

Tabel B2.1 Grenswaarden maatgevende stoffen Wlk

stof	toetsing van	grenswaarde	geldig
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie	60 µg/m ³	2010 tot en met 2014
	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	vanaf 2015
fijn stof (PM ₁₀) ¹⁾	jaargemiddelde concentratie	48 µg/m ³	tot en met 10 juni 2011
	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	vanaf 11 juni 2011
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 75 µg/m ³	tot en met 10 juni 2011
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg/m ³	vanaf 11 juni 2011

1) Bij de beoordeling hiervan blijven de aanwezige concentraties van zeezout buiten beschouwing (volgens de bij de Wlk behorende Regeling beoordeling Luchtkwaliteit 2007).

Op grond van artikel 5.16 van de Wlk kunnen bestuursorganen bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit (zoals de vaststelling van een bestemmingsplan) uitoefenen indien:

- de bevoegdheden/ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de

¹⁾ Uit de statistische relatie tussen de jaargemiddelde en uurgemiddelde concentratie stikstofdioxide blijkt dat de grenswaarde voor de uurgemiddelde concentratie van stikstofdioxide pas wordt overschreden bij een jaargemiddelde concentratie boven 82 µg/m³. Dergelijke concentraties zijn niet te verwachten in en om het plangebied en uit onderstaande berekeningen blijkt dat de concentraties aanzienlijk lager zijn.

- grenswaarden (lid 1 onder a);
- de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft (lid 1 onder b1);
- bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (lid 1 onder b2);
- de bevoegdheden/ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht (lid 1 onder c);
- het voorgenomen besluit is genoemd of past binnen het omschreven Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een vergelijkbaar programma dat gericht is op het bereiken van de grenswaarden (lid 1 onder d).

Besluit Niet in Betekenende Mate (NIBM)

In dit Besluit is exact bepaald in welke gevallen een project vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet aan de grenswaarden hoeft te worden getoetst. Hierbij worden 2 situaties onderscheiden:

- een project heeft een effect van minder dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde NO₂ en PM₁₀ (= 1,2 µg/m³);
- een project valt in een categorie die is vrijgesteld aan toetsing aan de grenswaarden; deze categorie betreft onder andere woningbouw met niet meer dan 1.500 woningen bij één ontsluitingsweg of 3.000 woningen bij 2 ontsluitingswegen.

Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007

Op grond van de Wlk is bepaald dat concentraties van stoffen die zich van nature in de buitenlucht bevinden en die niet schadelijk zijn voor de volksgezondheid, bij de beoordeling van de grenswaarden voor fijn stof buiten beschouwing worden gelaten (bijdrage zeezout). Aangegeven is hoe groot de aftrek van het jaargemiddelde en 24-uurgemiddelde per gemeente bedraagt. Voor de gemeente Oudewater bedraagt deze aftrek respectievelijk 5 µg/m³ en 6 overschrijdingsdagen. De Regeling omvat eveneens regels voor het meten en berekenen van de gevolgen voor de luchtkwaliteit. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een standaardrekenmethode voor binnenstedelijke eenvoudige situaties en voor overige situaties. Er mag van een andere methode gebruik worden gemaakt indien deze is goedgekeurd door het Ministerie van VROM. In de Regeling is tevens aangegeven welke gegevens gebruikt worden bij het maken van de berekening en op welke wijze de berekeningsresultaten worden afgerond.

B2.2. Uitgangspunten en resultaten onderzoek

Uitgangspunten

Het voorliggende bestemmingsplan maakt de vestiging van een supermarkt mogelijk. Deze ontwikkeling heeft een verkeersaantrekkende werking. In de paragraaf verkeer is bepaald dat het aantal verkeersbeweging met 1.440 motorvoertuigen per etmaal (werkdaggemiddelde) toeneemt (zie paragraaf PM verkeer). Met behulp van de NIBM-tool (<http://www.infomil.nl>) is berekend dat de concentraties stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) als gevolg van de realisatie van dit plan mogelijk in betekenende mate toenemen. Er is derhalve een onderzoek luchtkwaliteit uitgevoerd om aan te tonen dat binnen het plangebied en in de omgeving daarvan in geen geval sprake is van een overschrijding van grenswaarden.

Onderzoeksmethode

De luchtkwaliteit als gevolg van het verkeer op de ontsluitende wegen is berekend met behulp van het CAR II-programma²⁾. Het CAR II-programma geldt als het standaardrekenprogramma voor luchtkwaliteit in binnenstedelijke situaties met enige vorm van bebouwing. Het plangebied en zijn omgeving worden als zodanig aangeduid. Het CAR-programma is geschikt voor het verkrijgen van een algemeen beeld van de luchtkwaliteit en voor het opsporen van knelpunten.

Invoergegevens

De verkeersintensiteiten op de maatgevende ontsluitende wegen zijn weergegeven in tabel B2.2. De verkeersintensiteiten zijn gebaseerd op door de gemeente aangeleverde gegevens. De verkeersintensiteiten in 2020 is gebaseerd op de intensiteit in 2010 rekening houdend met een autonome verkeersgroei.

Tabel B2.2 Verkeersintensiteiten (in mvt/etmaal)

straatnaam	2010		2020	
	Zonder ontwikkeling	Met ontwikkeling	Zonder ontwikkeling	Met ontwikkeling
J.J.Vierbergenweg	10.450	11.900	12.100	13.550
Lijnbaan	4.100	5.550	4.750	6.200

In het CAR II-programma wordt daarnaast nog een aantal basisgegevens ingevoerd, zoals de Rijksdriehoekskoördinaten voor het wegvak, de voertuigverdeling op de relevante wegen, de gemiddelde snelheid op deze wegen en het wegprofiel (wel/niet veel bomen en/of gebouwen). Deze invoergegevens zijn weergegeven in tabel B2.3.

Conform de Regeling beoordeling Luchtkwaliteit worden de concentraties NO₂ en PM₁₀ bepaald op maximaal 10 m van de wegrand. In het CAR II-programma wordt gerekend op een bepaalde afstand tot de wegas. In dit geval is voor alle wegen gerekend op een afstand van 10 meter uit de wegas. De gehanteerde afstand tot de wegrand zal daarmee kleiner zijn dan de maximaal toegestane 10 meter. Dit betekent dat de concentraties op tien meter uit de wegrand lager zijn dan de berekende concentraties zoals gepresenteerd in tabel B2.4 van deze bijlage.

Tabel B2.3 Invoergegevens

Straatnaam	RD-coördinaten		Voertuigverdeling (licht/middel/ zwaar)	Weg type	Snelheids- type	Bomen factor	Afstand (m)
	X	Y					
J.J.Vierbergen weg	119104	449410	93,46/5,08/1,46	2	Normaal stadsverkeer	1,25	10
Lijnbaan	119202	449276	93,46/5,08/1,46	2	Normaal stadsverkeer	1,25	10

Berekeningsresultaten*Wegverkeer*

In tabel B2.4 zijn de resultaten van de berekeningen ten behoeve van de toetsing langs de ontsluitende wegen weergegeven voor 2010 en 2020. Hierbij is reeds rekening gehouden met de correctie van de zeezoutbijdrage voor fijn stof.

2) Calculation of Air pollution from Road traffic-programma II, versie 8.1, augustus 2009.

Tabel B2.4 Berekeningsresultaten luchtkwaliteit

wegvak	stikstofdioxide (NO ₂) jaargemiddelde (in µg/m ³)		fijn stof (PM ₁₀) jaar- gemiddelde (in µg/m ³)		fijn stof (PM ₁₀) 24-uur- gemiddelde (aantal overschrijdingen p.j.)	
	Zonder ontwikkeling	Met ontwikkeling	Zonder ontwikkeling	Met ontwikkeling	Zonder ontwikkeling	Met ontwikkeling
in 2010						
J.J. Vierbergenweg	26,1	26,9	20,6	20,8	11	12
Lijnbaan	22,3	23,2	19,7	19,9	9	9
in 2020						
J.J. Vierbergenweg	17,7	18,1	17,5	17,6	5	5
Lijnbaan	15,4	15,9	16,9	17,0	4	4

Uit de resultaten blijkt dat de realisatie van de supermarkt een beperkte bijdrage levert aan de concentraties luchtverontreinigende stoffen langs de ontsluitende wegen. Deze bijdrage leidt echter in geen geval tot een overschrijding van grenswaarden. In alle onderzochte situaties wordt ruimschoots voldaan aan de grenswaarden uit de Wlk. In 2020 liggen de concentraties aanzienlijk lager dan in 2010. Zonder verder onderzoek kan worden geconcludeerd dat ook in alle tussenliggende jaren geen sprake zal zijn van een overschrijding van grenswaarden.

Aangezien direct langs de wegen (10 meter uit de as) wordt voldaan aan de grenswaarden voor stikstofdioxide, is dat ook ter plaatse van het plangebied en omliggende woningen het geval. De concentraties luchtverontreinigende stoffen worden immers lager naarmate een locatie verder van de weg is gelegen.